Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U002185

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козар Олег Михайлович

2. Oleh M. Kozar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-1072-4902

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 222 Медицина

Дата захисту: 04-06-2026

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13406

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29, 76.29.48, 76.29.48.05

Тема дисертації:

1. Функціональні зміни в системі мати-плацента-плід при терміні вагітності більше 40 тижнів і патогенетично обґрунтовані методи їх корекції

2. Functional changes in the mother-placenta-fetus system at a gestation period of more than 40 weeks and pathogenetically justified methods of their correction

Реферат/анотація:

1. Метою дослідження було оптимізувати методи діагностики та корекції функціонального стану системи мати-плацента-плід при вагітності більше 40 тижнів. Для досягнення цієї мети передбачалось проведення комплексного клініко-інструментального та генетичного дослідження, вивчення гемодинамічних та морфологічних змін функціонування фетоплацентарного комплексу при вагітності більше 40 тижнів. У дослідженні взяли участь 100 вагітних, які перебували на стаціонарному лікуванні у комунальному некомерційному підприємстві “Чернівецький обласний перинатальний центр”. Основну групу дослідження становили 50 жінок із вагітністю понад 40 тижнів, а групу контролю – 50 жінок із терміном вагітності 37-40 тижнів. Формування даних груп дослідження проводили з урахуванням анамнезу, особливостей перебігу вагітності та відсутності тяжкої супутньої патології, що могла вплинути на результати дослідження. Пацієнткам обох груп дослідження було проведено комплексне обстеження, що включало клінічні,

генетичні, інструментальні та морфологічні дослідження. Загальноклінічне обстеження включало збір анамнезу, аналіз соматичного та акушерсько-гінекологічного статусу, оцінку перебігу вагітності та пологів. Для визначення та оцінки фетометричних показників, об'єму навколоплідних вод, ступеня зрілості плаценти та її товщини було проведене ультразвукове дослідження вагітних у відповідні до групи обстеження терміни вагітності. Було встановлено, що у основній групі дослідження товщина плаценти зменшувалась приблизно на 7-8%, що становило статистично значущу різницю з групою контролю. Доплерометричне дослідження, проведене у обох групах дослідження, вказує на підвищення показників судинного опору у артерії пуповини у жінок з терміном вагітності більше 40 тижнів. Систоло-діастолічне співвідношення у артерії пуповини підвищується приблизно у 1,2 раза, індекс резистентності та пульсаційний індекс – на 11-12% порівняно з вагітністю в терміні 37-40 тижнів, що свідчить про порушення кровоплину у фетоплацентарному комплексі. Проведені дослідження поліморфізму гена ангіотензинперетворюючого ферменту у вагітних дозволило встановити взаємозв'язок між наявності певного варіанта цього гена та показниками доплерометрії фетоплацентарного комплексу. Зокрема визначено, що у носіїв DD - генотипу індекс резистентності у плацентарних судинах був вищим приблизно на 14-17%, порівняно з жінками з генотипом ID чи II, що може свідчити про можливу роль генетичних чинників у розвитку порушень фетоплацентарного комплексу. Гістологічне дослідження плаценти дозволило встановити, що у жінок з терміном вагітності більше 40 тижнів відзначаються зменшення кількості термінальних "спеціалізованих" ворсинок на 12-13% та збільшення кількості утворення міжворсинчастого фібриноїду плаценти у понад 2 рази. Також виявлено зменшення васкуляризації хоріальних ворсин плаценти приблизно на 18-19%, що підтверджує розвиток дисфункції плаценти. Імуногістохімічні методи дослідження показали підвищення експресії маркерів апоптозу, при вагітності більше 40 тижнів, приблизно на 88-89%, що вказує на активні дегенеративні процеси у тканині плаценти. На основі отриманих даних комплексного аналізу анамнестичних, клінічних, генетичних, ультразвукових та морфологічних даних було створено прогностичну модель виникнення функціональних змін у системі мати-плацента-плід при вагітності більше 40 тижнів. Чутливість такої моделі становила 82,4%, специфічність – 78,6%, а загальна прогностична точність – 80,5%.Наукова новизна отриманих результатів полягає у комплексному дослідженні функціонального стану системи мати-плацента-плід при вагітності більше 40 тижнів із врахуванням анамнестичних, клінічних, генетичних, ультразвукових та морфологічних показників. Вперше було проведено генетичні дослідження при вагітності в терміні більше 40 тижнів та визначений їх взаємозв'язок та взаємний вплив з морфологічними, ультразвуковими та доплерометричними показниками, а також їх значення в перебігу вагітності більше 40 тижнів. Також в результаті проведеного аналізу анамнестичних даних, результатів генетичного, доплерометричного та ультразвукового дослідження вперше створено прогностичну модель виникнення функціональних змін у системі мати-плацента-плід при вагітності більше 40 тижнів. На підставі отриманих результатів розширено можливості ранньої діагностики, прогнозування та профілактики порушень у системі мати–плацента–плід при вагітності терміном понад 40 тижнів, що дозволяє визначити групу підвищеного ризику розвитку ускладнень вагітності та своєчасно вибрати оптимальну тактику ведення вагітності. Розроблена на основі отриманих даних прогностична модель дозволяє оцінити ймовірність розвитку патологічного перебігу вагітності після 40 тижнів та своєчасно визначити оптимальну тактику ведення вагітної.

2. The aim of the study was to optimize the methods of diagnosis and correction of the functional state of the mother-placenta-fetus system during pregnancy over 40 weeks. To achieve this goal, a comprehensive clinical, instrumental and genetic study was planned, as well as the study of hemodynamic and morphological changes in the functioning of the fetoplacental complex during pregnancy over 40 weeks. 100 pregnant women who were undergoing inpatient treatment at the municipal non-profit enterprise "Chernivtsi Regional Perinatal Center" participated in the study. The main study group consisted of 50 women with a pregnancy of over 40 weeks, and the control group consisted of 50 women with a gestational age of 37-40 weeks. The formation of these study groups was carried out taking into account the anamnesis, features of the course of pregnancy and the absence of severe concomitant pathology that could affect the results of the study. Patients in both study groups underwent a comprehensive examination, which included clinical, genetic, instrumental and morphological studies. General

clinical examination included taking anamnesis, analysis of somatic and obstetric-gynecological status, assessment of the course of pregnancy and childbirth. To determine and assess fetometric indicators, the volume of amniotic fluid, the degree of maturity of the placenta and its thickness, an ultrasound examination of pregnant women was performed at the appropriate gestational ages for the examination group. It was found that in the main study group, the thickness of the placenta decreased by approximately 7-8%, which was a statistically significant difference from the control group. Doppler examination conducted in both study groups indicates an increase in vascular resistance in the umbilical artery in women with a gestational age of more than 40 weeks. The systolic-diastolic ratio in the umbilical artery increases by approximately 1.2 times, the resistance index and pulsation index by 11-12% compared to pregnancy at 37-40 weeks, which indicates a violation of blood flow in the fetoplacental complex. Studies of polymorphism of the angiotensin-converting enzyme gene in pregnant women allowed to establish the relationship between the presence of a certain variant of this gene and Doppler indices of the fetoplacental complex. In particular, it was determined that in carriers of the DD genotype, the resistance index in placental vessels was higher by approximately 14-17%, compared with women with the ID or II genotype, which may indicate a possible role of genetic factors in the development of disorders of the fetoplacental complex. Histological examination of the placenta allowed to establish that in women with a gestational age of more than 40 weeks, a decrease in the number of terminal “specialized” villi by 12-13% and an increase in the number of intervillous fibrinoid formation of the placenta by more than 2 times were noted. A decrease in vascularization of the chorionic villi of the placenta by approximately 18-19% was also detected, which confirms the development of placental dysfunction. Immunohistochemical methods of research showed an increase in the expression of apoptosis markers, during pregnancy for more than 40 weeks, by approximately 88-89%, which indicates active degenerative processes in the placental tissue. Based on the obtained data of the complex analysis of anamnestic, clinical, genetic, ultrasound and morphological data, a prognostic model of the occurrence of functional changes in the mother-placenta-fetus system during pregnancy for more than 40 weeks was created. The sensitivity of such a model was 82.4%, specificity – 78.6%, and the overall predictive accuracy – 80.5%.The scientific novelty of the results obtained lies in the comprehensive study of the functional state of the mother-placenta-fetus system during pregnancy over 40 weeks, taking into account anamnestic, clinical, genetic, ultrasound and morphological indicators. For the first time, genetic studies were conducted during pregnancy over 40 weeks and their relationship and mutual influence with morphological, ultrasound and Doppler indicators were determined, as well as their significance in the course of pregnancy over 40 weeks. Also, as a result of the analysis of anamnestic data, the results of genetic, Doppler and ultrasound studies, a prognostic model of the occurrence of functional changes in the mother-placenta-fetus system during pregnancy over 40 weeks was created for the first time. Based on the results obtained, the possibilities of early diagnosis, prediction and prevention of disorders in the mother-placenta-fetus system during pregnancy over 40 weeks were expanded, which allows identifying a group at increased risk of developing pregnancy complications and choosing the optimal tactics of pregnancy management in a timely manner.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Kozar OM. ACE gene polymorphism and its association with doppler, ultrasound, and clinical parameters in pregnancies beyond 40 weeks. Перспективи та інновації науки. Серія Педагогіка. Серія Психологія. Серія Медицина. 2025;11:2647-56. https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/32142/32090

- Kozar O. Morphometric parameters of placental chorionic villi in labor after 40 weeks. Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. 2025;15(1):75-9. https://neonatology.bsmu.edu.ua/article/view/326035/315890
- Козар ОМ, Каліновська ІВ. Переношена вагітність в сучасному акушерстві. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. 2023;22(4):120-8. http://kaos.bsmu.edu.ua/article/view/299275
- Козар ОМ, Каліновська ІВ. Фактори ризику пролонгування вагітності більше 40 тижнів. Буковинський медичний вісник. 2023;27(4):47-50. http://e-bmv.bsmu.edu.ua/article/view/296444
- Kozar OM. Predictive model for pregnancy prolongation based on ultrasound assessment of placental thickness. Перспективи та інновації науки. Серія Педагогіка. Серія Психологія. Серія Медицина. 2025;12:1929-39. https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/34009/33978
- Kozar OM. Parameters of vascularization of chorionic villi of the placenta at delivery after 40 weeks. Перспективи та інновації науки. Серія Педагогіка. Серія Психологія. Серія Медицина. 2025;2:1898-905. https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/20374/20348
- Kozar OM. Comprehensive ultrasound assessment of changes in the mother-placenta-fetus system in pregnancies lasting more than 40 weeks. Проблеми екології та медицини. 2025;29(3):15-20. https://ecomed-journal.org/index.php/journal/article/view/338/327
- Kozar O. Immunohistochemical features of BAX-dependent apoptosis in the trophoblast of placental choroidal villi at delivery after 40 weeks. Eastern Ukrainian Medical Journal. 2025;13(1):285-92. https://eumj.med.sumdu.edu.ua/index.php/journal/article/view/806/414

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U110020

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каліновська Ірина Валентинівна
2. Iryna V. Kalinovska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4787-527X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маланчук Лариса Михайлівна

2. Larysa M. Malanchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0207-3281

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подольський Василь Васильович

2. Vasyl Podolsky

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5480-7825

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Геник Наталія Іванівна

2. Natalia I. Henyk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5755-7537

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ясніковська Світлана Михайлівна
2. Svitlana M. Yasnikovska

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5826-3845

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бакун Оксана Валеріанівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бакун Оксана Валеріанівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Репчук Юлія Василівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

